

Barcs Város Önkormányzata
Polgármesterétől
7570 Barcs, Bajcsy-Zs. u. 46.
Pf.:62. Tel: 462-459

Az előterjesztés előkészítésében részt vett:
Sebeszta Zsanett aljegyző-irodavezető

05.
..... napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

a Barcsi Szociális Központ 2023. évi szakmai munkájának értékeléséről

Készült: Barcs Város Önkormányzata Képviselő-testülete
2024. szeptember 17-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

A Somogy Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya (a továbbiakban: Kormányhivatal) a Barcs Város Önkormányzata által fenntartott Barcsi Szociális Központ valamint a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ elnevezésű telephelye működtetésének tárgyában 2024. májusában hatósági ellenőrzést tartott, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013.(X.24.) Korm. rendelet 36. § (1) bekezdés d) pontja alapján.

A Kormányhivatal a 2024. június 17. napján megküldött hatósági ellenőrzés megállapításairól készült feljegyzésében megállapította, hogy az intézmény szakmai munkájának fenntartói értékelésére nem került sor.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/B. § (1) bekezdés d) pontja alapján a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény fenntartója ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét.

Az intézményvezető a szakmai munkáról szóló 2023. évi beszámolót elkészítette és a fenntartó részére megküldte, melyet az előterjesztés 1. melléklete tartalmaz. Az intézmény beszámolója alapján Barcsi Szociális Központ 2023. évi szakmai munkájának eredményessége megfelelőnek értékelhető.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Barcs, 2024. szeptember 6.

Koós Csaba Tibor
polgármester

Határozati javaslat:

Barcs Város Önkormányzata Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/B. § (1) bekezdés d) pontja alapján a Barcsi Szociális Központ 2023. évi szakmai munkájának eredményességét megfelelőnek értékeli.

Felelős: Koós Csaba Tibor polgármester

Határidő: értelem szerint

A határozati javaslatot törvényességi szempontból felülvizsgáltam.

Barcs, 2024. szeptember 6.

Balázné Dr. Vástyán Krisztina
címzetes főjegyző

Barcsi Szociális Központ
2023. évi beszámoló

Készítette: László Marianna
Intézményvezető

Tisztelt Képviselő Testület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/B. § (1) bekezdés d.) pontja rendelkezik arról, hogy a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények fenntartójának évente értékelnie kell az intézményben folyó szakmai munkát. Ezen értékeléshez nyújtjuk be Intézményünk 2023. évben végzett munkájáról szóló szakmai beszámolót.

I. Az intézmény főbb ismérvei

A Barcsi Szociális Központ, mint integrált szociális intézmény személyes gondoskodást nyújtó, alap és szakosított ellátásokat tesz elérhetővé Barcs közigazgatási területén, törekedve a magas színvonal biztosítására.

Az intézmény helyzete és szerkezete

Fenntartó: Barcs Város Önkormányzata

Székhelye: 7570 Barcs, Bajcsy-Zs. u. 32-34.

Telephelye: 7570 Barcs, Széchenyi u. 38. (Család- és Gyermekjóléti Központ,
Család- és Gyermekjóléti Szolgálat)

Az intézmény jogállása:

- az intézmény önálló jogi személy
- szociális és gyermekvédelmi alap- és szakosított ellátást biztosító intézmény
- alkalmazottainak munkáltatói jogkörét az intézmény vezetője gyakorolja
- az intézmény vezetőjének munkáltatója Barcs Város Önkormányzatának Képviselőtestülete, az egyéb munkáltató jogokat a Polgármester gyakorolja

Az intézmény gazdálkodási jogköre: önálló gazdálkodási jogkör

Az intézmény működését a hatályos jogszabályok, a Szervezeti Működési Szabályzata, Házirendje, Szakmai Programja és belső szabályzata határozzák meg.

Szolgáltatások köre, ellátási területei

Alapellátások

<i>Szakfeladat</i>	<i>Működési terület</i>	<i>Férőhely</i>
Szociális étkeztetés	Barcs város közigazgatási területe	
Házi segítségnyújtás	Barcs város közigazgatási területe	27 fő
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	Babócsa, Barcs, Bélavár, Bolhó, Darány, Drávagárdony, Drávatamási, Csokonyavisonta, Heresznye, Homokszentgyörgy, Istvándi, Kastélyosdombó, Kálmánca, Komlósd, Lad, Lakócsa, Patosfa, Péterhida, Potony, Rinyaújlak, Rinyaújnép, Somogyaracs, Szentborbás, Szulok, Tótújfalu, Vízvár	100 készülék
Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	Barcs város közigazgatási területe	
Család- és Gyermekjóléti Központ	Barcs város közigazgatási területe	
Közösségi pszichiátria	Barcs város közigazgatási területe	45 fő
Helyettes szülői hálózat	Barcs város közigazgatási területe	6 fő
Idősek Nappali ellátása	Barcs város közigazgatási területe	60 fő

Bentlakásos ellátás

<i>Szakfeladat</i>	<i>Működési terület</i>	<i>Férőhely</i>
Időskorúak tartós bentlakásos ellátása (emelt szintű elhelyezéssel)	Az ország egész területe, melyen belül a barcsi járáshoz tartozó települések elsőbbséget élveznek.	150 fő
Időskorúak tartós bentlakásos szociális ellátása		
Időskorúak átmeneti ellátása		

Az intézményben folyó szakmai munka alapvető kereteit az:

- 1993. évi III. tv. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény,
- 1997. évi XXXI. tv. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény,
- 15/1998. (VI.30) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- 9/1999.(XI.24.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről, térítési díjáról,

- 36/2007. (XII.22.) SZMM rendelet a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályokról,
- a helyi önkormányzat szociális-, gyermekvédelmi rendeletei határozzák meg.

A feladatok ellátásához rendelkezésre álló dolgozói létszám 2023. évben: 110 fő volt.

A 110 főből 75 fő szakmai és 35 fő technikai dolgozó.

Ezen intézményi létszámon belül 2023-as évben foglalkoztatásra került 2 fő megváltozott munkaképességű dolgozó a Rehabilitációs hozzájárulás terhére.

Továbbá segítségünkre volt 2 fő közfoglalkoztatott a szociális étkeztetés és a mosodai szolgáltatásunk működéséhez.

Felügyeleti szervek által végzett szakmai ellenőrzések:

- Magyar Államkincstár

A felügyeleti szervek javaslatait, az intézkedést igénylő megállapításokat korrigáltuk, pótoltuk. Az ellenőrzés kapcsán elmondható, hogy az intézmény működése a jogszabályoknak megfelel, kollégáink a törvényi előírásoknak megfelelően készítik el és vezetik a nyilvántartásokat.

Az intézmény munkáját segítő testületek, szervek, közösségek

- Dolgozói érdekképviselői szervezet (Közalkalmazotti Tanács)
- Munkavédelmi Képviselő
- Idősek Érdekképviselői Fóruma
- Étlapbizottság
- Ellátottjogi Képviselő

A Szociális Központ együttműködik minden olyan szervezettel, amely valamilyen formában a közösség érdekeit képviseli, és tevékenységük a közösség érdekeinek érvényesítésére, segítésére irányul.

Fontosnak tartjuk, hogy minden szükséges és a meglévő lehetőségekhez igazodó ellátást és támogatást tudjunk biztosítani mindenkinek, aki az intézményhez fordul.

II. Intézményi gazdálkodás

Az intézmény Barcs Város Önkormányzat Képviselőtestülete által jóváhagyott éves költségvetésből gazdálkodik.

Az intézmény gazdaságos működtetése kiemelt vezetői feladat. A gazdálkodást a fenntartó támogatása, a gazdálkodásra vonatkozó jogszabályok határozzák meg.

Célunk a tervszerű és tudatos anyagi források leghatékonyabb felhasználása, az intézmény gazdálkodásában a takarékosági szempontok érvényesülése.

Bevételek:

- állami normatíva
- fenntartó önkormányzati hozzájárulás
- feladatellátási szerződés alapján önkormányzati hozzájárulás
- térítési díj bevétel
- egyéb bevételek

Helyzetelemzés 2023. évre vonatkozóan

- Az egyre nehezedő gazdasági helyzet ellenére próbáljuk a feladatokat rangsorolva, a legnagyobb problémákat előtérbe helyezve, az intézmény kiadásainak csökkentését és a saját bevételeink növelését elérni.
- A közüzemi díjak folyamatosan emelkedtek. Az energiaracionalizálás során az intézményben mindenütt energiatakarékos testek (pl. villanyégők) felszerelésére törekszünk.
- Bevételi többletünkéből a 2023. évben is az intézmény külső-belső környezetének javítására, működésére fordítottunk az ellátottak részére nyújtott szolgáltatások minőségének javítása érdekében.
- Az irodákban az irodatechnikai berendezések rendelkezésre állnak, de több esetben elavultak, régiek, gyakori a meghibásodásuk.
- Az intézmény épületegyüttese 35 éves, ennek az elhasználódásából adódó hibák folyamatosan jönnek elő.
- Megoldásra várt a fűtésrendszer korszerűsítése az E-F és az A épületsoron. Az otthonházi lakásokban megtörtént a fűtéskorszerűsítés keretében a rendszer beszabályozása, melynek eredményeként a lakásokban egységes meleget tudunk biztosítani, és az eddig hideg lakások fűtését is meg tudtuk oldani.

- A konyha korszerűsítése régóta esedékes, a járólapok, csempék, konyhai gépek elhasználódtak, felújításra szorulnak, ami várhatóan 2025. évben megtörténik Önkormányzat által nyert pályázati forrásból.
- A zavartalan működés érdekében a folyamatosan amortizálódó gépek, eszközök pótlását, cseréjét, javítását - kiemelten a mosodai és konyhai gépeket, amelyek az intenzív igénybevétel miatt nagymértékben kopnak, avulnak – meg kell oldani. Megvásárlásra került egy félipari szárítógép, 2 db szennyvízszivattyú, 1 db benzines fűnyíró.
- Az épület karbantartásra szükség szerint kell költenünk, mivel ezen belül kerül elszámolásra a liftek (2 db) karbantartása, javítása is. A lakók biztonsága érdekében szükségesszerűvé válik a korszerűsítése.
- A lakossági szükségletek alapján látszik, hogy a bentlakásos ellátás iránti igény növekszik, a várakozók magas száma továbbra is indokoltá tenné a férőhelyek bővítését, a közösségi együttlétre alkalmas helyiség kialakítását, melyet jelenleg az étkező és a klub helyiség biztosít.
- Az év végén beszerzési eljárásban bővült a gépkocsi parkunk, így a Család- és Gyermekejóléti Központ által használt 19 éves autót le tudtuk cserélni egy új Dacia személygépkocsival.
- Az informatikai eszközellátottság javítására nagy hangsúlyt fektetünk, mivel egyre nagyobb mértékű a számítógépes nyilvántartás vezetés és jelentési kötelezettség. Ennek tükrében szükséges lenne az internethálózatunk kiépítése, bővítése.
- Az intézmény struktúrája, épületegyüttese által biztosított szolgáltatásokhoz, és a folyamatos üzemben tartáshoz az anyag és eszköz ellátás biztosított, a szükséges karbantartás megoldott.
- Az intézmény rendelkezik minden szakfeladaton minden olyan előírt tárgyi, munkavédelmi és munkaeszközzel, amely feltétele a munkavégzés zavartalanságának.
- Az intézményben a munka és védőruhák és előírt védőfelszerelések rendelkezésre állnak.
- A 9/2000.(VIII.4.) SzCsM rendelet alapján az intézményben dolgozó munkavállalók szakmai továbbképzése folyamatos, melyre a támogatási keret a központi költségvetésbe be volt építve.

- Személyi feltételek tekintetében az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről a létszámelőírásoknak megfeleltünk, de sajnos nem a szükséges létszámot tükrözi.
- Tekintettel a fluktuációra a szakemberhiányra, nagyon nehéz helyállni. A fluktuáció okai: nyugdíjba vonulás, más munkahelyre távozó, vagy éppen betegség miatt vált szükségessé a munkahely elhagyása. A személyek pótlása nem egyszerű feladat. A bérprobléma is fontos tényező, ezért intézményünkben sajnos folyamatosan jellemző a fluktuáció.

II. 2023. évi szakmai munka bemutatása

1. Szociális étkeztetés

Az étkeztetés napi egyszeri meleg étel biztosítását jelenti azon szociálisan rászorult személyek részére, akik koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai vagy szenvedélybetegségük, hajléktalanságuk miatt önmaguk, eltartottjaik részére ezt nem tudják biztosítani.

Az ételt a Szociális Központ 500 adagos HACCP rendszerint szerint működő főzőkonyhája készíti. Szakorvosi igazolás alapján a diétás étrend igény szerint biztosított.

A szolgáltatás az igénybe vevők munkanapokon vehetik igénybe, hétvégi étkezésre nincs lehetőség.

Az étkezés törvény szerinti biztosítása helyben fogyasztással, házhoz szállítással és ételhordóban való elvitellel történik Barcson.

Az ebédet a betegeknek, időseknek az intézmény autója szállít ki. A megnövekedett igények miatt a kiszállítás 3 fordulós ütemben történt, amely 2 sofőr és 2 gondozó munkáját vette igénybe.

A közfoglalkoztatás keretében 1 fő munkatársat alkalmaztunk a feladatra, ami nagy segítség volt főként a nyári időszakban (szabadságok kiadása).

Személyi feltételek:

A szakmai létszám (1/2000 (I.7.) SzCsM rendelet 2. számú melléklete)

<i>Szakképzettség</i>	<i>fő</i>
szociális gondozó és ápoló	1 fő
konyhai kisegítő	2 fő
szakács	1 fő

2023. évben **289 fő** rendelkezett megállapodással a szolgáltatásra.

- 186 fő házhoz szállítással,
- 11 fő helyben fogyasztással,
- 92 fő elvitellel vette igénybe.

<i>Szociális rászorultsági okok:</i>	<i>fő</i>
kor (65 életév)	236
egészségi állapot	37
fogyatékoság	2
pszichiátriai betegség	5
hajléktalanság	6
egyéb, nincs jövedelme	3
összesen:	289

A 2023. évben díjemelkedés nem volt a szolgáltatásban.

Az intézményi térítési díj összege: 500 Ft/adag, ebből a szállítás díja 180 Ft/adag.

Térítési díj hátralékkal nem rendelkezünk.

A szociális étkeztetést többnyire azok az idős emberek vették igénybe, akik más szolgáltatással együttesen (nappali ellátás, házi segítségnyújtás) is étkeztek nálunk.

A térítési díjat a törvény által szabályozott mértékben érvényesítettük. Szintén a jogszabályi kötelek miatt, egy laccímen élőknel a szállítási díj csak egy adagra kérhető el.

Az elmúlt évekhez viszonyítva az idej évben 20 %-kal emelkedett a megállapodással rendelkező étkezők száma. A tényadatokból látszik, hogy magas azoknak a száma, akik a házi orvos igazolása alapján, egészségi állapotukból kifolyólag igénybe veszik a kiszállítás szolgáltatását.

2. Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás a mindennapi életvitel segítése, a szolgáltatást igénylő otthonában, lakókörnyezetében. Háztartásvezetési, gondozási és alap ápolási feladatokat foglal magába annak érdekében, hogy az igénybe vevő a lehető legtávolabb saját otthonában maradhasson.

Az 1/2000. (I. 7.) a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló rendelet értelmében jelen feladatot 4 fő gondozónő látta el.

A szolgáltatás és a szervezeti egység tárgyi feltételei megfelelnek a jogszabályi előírásoknak.

A házi segítségnyújtást két tevékenységterületre szükséges bontani: **szociális segítségre és személyi gondozásra.**

Szociális segítség keretén belül végzett tevékenységeink:

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés,
- háztartási tevékenységben való közreműködés,
- segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében, és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában,
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe való beköltözés segítése.

Személyi gondozás keretén belül végzett tevékenységeink:

- az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása,
- gondozási és ápolási feladatok

Szolgáltatást igénybe vevők köre:

A házi segítségnyújtás adta lehetőségeket túlnyomó részben 75 év feletti, egyedül élők, vagy egészségi okok miatt rászorulók veszik igénybe. Megfigyelhető, hogy az életkor vonatkozásában egyre inkább kitolódik az ellátottak köre. Továbbra is tapasztalható, hogy az ellátottak nagy része egyedül élő. Néhány idős embernek nincs, vagy nagyon távol élő hozzátartozói vannak. Náluk családtagként van jelen a mindennapokban a gondozónő. Kötődnek hozzá, sok esetben az egyetlen kapocs a külvilággal. Sajnos az idősek nagy része nagyon későn kerül a látókörünkbe. Fizikai és mentális állapot rohamos romlása miatt ebben az évben 4 főnek intézményi elhelyezés vált szükségessé.

Az ellátás igénybevétele önkéntes. A feladatok teljesítése, szakmai tartalma változó, rászorultságtól függő, a gondozott állapota, helyzete, egyéni sajátosságai alapján a gondozási szükségleteiről kiállított szakvélemény határozza meg.

Az igénybevétel gyakorisága változó, többségében heti 0,5-1 óra gondozásra, ápolásra volt szükség, főként takarításra, bevásárlásra, a személyi higiénia fenntartására (fürdetés, étkeztetés, incontinens beteg ellátás, bőr- és haj ápolás, gyógyszerelés, alapvető életfunkciók ellenőrzése, öltöztetés, ágyazás stb.), mentális támogatásra.

A gondozónők sajnos egyre nehezebb fizikai és mentális megterhelésnek vannak kitéve, mivel súlyosbodik a területen ellátandó idősök egészségi állapota, élet- és szociális körülményeik romló tendenciát mutatnak.

A házi gondozók az ellátás időtartama alatt személyi gondozást és szociális segítséget is végeznek.

1 gondozóhoz 9-10 fő gondozott tartozik. Napi szinten nagyon nehezen tudnak megfelelő szakmai színvonalon ellátni ennél többet, mivel egyre többen igénylik a magasabb gondozási szükségletet, ami szükségessé teszi a napi látogatást.

I. Gondozási szükséglet vizsgálat alapján:	Fokozat:	Fő
	I.	32
	II.	1
	III.	4
II. Ténylegesen nyújtott napi gondozási idő	napi 1 óránál kevesebb (fél óra)	95
	napi 1 óra	448
	napi 2 óra	0
	napi 3 óra	0
	napi 4 óra	0
Ellátottak megoszlása:		
személyi gondozás		333
szociális segítség		200
	ÖSSZESEN	533

Szakfeladatunk tevékenységéből fakadóan az ellátási igény irányunkba nagyon változó. Gyakran csak az utolsó pillanatban jelentkeznek hozzánk az érdeklődők, amikor már nagy a baj, és a család nem tudja megoldani az idős, vagy tartósan beteg hozzátartozó gondozását. Sajnos azonban a jelentkező igényeket rögtön nem tudjuk kielégíteni, mivel a már régebben megállapodással rendelkező ellátottjainkat nem hagyhatjuk cserben, így a gondozottjaink létszámát korlátlanul nem tudjuk növelni.

Gondozónőink hiányzása (táppénz, szabadság) esetén is el kell látni gondozottjainkat, hiszen a magatehetetlen ember nem maradhat egyedül, segítség nélkül.

Ezt figyelembe véve igyekeztünk az újonnan jelentkező igényekre reagálni, illetve a nappali ellátásban dolgozó szakképzett gondozó bevonását igénybe venni.

Barcson 2023-as évben 38 fő részesült házi segítségnyújtásban. A normatíva szerint az elvégzett résztevékenység időtartama (utazási időt beszámítva) 26 főre jött ki. A házi gondozóknak biztosítottak a feladatellátáshoz szükséges eszközök, az utazáshoz mindenkinek jár kerékpár.

A korosztályi megoszlás alapján összességében az előző évekhez hasonlóan a 70 év feletti nők azok, akik a legtöbben igénybe vették a szolgáltatást. A városban egyre több az egyedül élő idős ember, akinek hozzátartozója nem itt él már. Tapasztalataink szerint az idős embereknek, akik támasz nélkül maradtak nagy segítséget jelent, ha egy szakképzett gondozó besegít a gondozásukba. Ezért kiemelkedő szerepe van a házi segítségnyújtás ellátási formának.

3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

Barcs városában társulási formában láttuk el a feladatellátást a kistérség 26 településén, Barcs központtal. (Barcs, Komlósd, Péterhida, Babócsa, Bolhó, Rinyaújlak, Rinyaújnép, Csokonyavisonta, Heresznye, Somogyaracs, Vízvár, Bélavár, Szulok, Homokszentgyörgy, Kálmánca, Lad, Patosfa, Darány, Kastélyosdombó, Drávatamási, Lakócsa, Potony, Szentborbás, Tótújfalu, Drávagárdony, Istvándi)

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult:

- egyedül élő 65 év feletti személy
- egyedül élő súlyosan fogyatékos, vagy pszichiátriai beteg személy
- kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, ill. súlyosan fogyatékos, vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szakfeladaton 1 szakképzett gondozó látta el a szakmai feladatokat.

2023. évben 100 db készülék lett ellátásba kihelyezve. Napi jelentési kötelezettségünknek a KENYSZI rendszerén keresztül tettünk eleget.

A 24 órás ügyeleti rendszerben működtetett szolgáltatást 18 fő szakképzett gondozó, 16 fő szakképzettség nélküli személy látta el heti váltásban.

Éves segélyhívási összesítő:

Települések neve	Megye	Ellátásban részesülők száma (fő)	Kihelyezett készülékek száma (db)	Segítség-nyújtást igénylő riasztás	Téves riasztás	Összesen
Babócsa	Somogy	6	6	1	1	2
Barcs	Somogy	40	40	4	12	16
Bélavár	Somogy	3	3	0	0	0
Csokonyavisonta	Somogy	6	6	2	1	3
Darány	Somogy	4	4	0	0	0
Drávagárdony	Somogy	0	0	0	0	0
Heresznye	Somogy	2	2	1	0	1
Homokszentgyörgy	Somogy	4	4	0	0	0
Istvándi	Somogy	2	2	0	0	0
Kálmánca	Somogy	4	4	0	0	0
Kastélyosdombó	Somogy	2	2	0	0	0
Komlósd	Somogy	2	2	0	0	0
Lad	Somogy	3	3	0	0	0
Lakócsa	Somogy	2	2	0	0	0
Patosfa	Somogy	3	3	0	0	0
Péterhida	Somogy	4	4	0	0	0
Potony	Somogy	3	3	0	0	0
Rinyaujlak	Somogy	0	0	0	0	0
Somogyaracs	Somogy	2	2	0	0	0
Szentborbás	Somogy	2	2	0	0	0
Tótújfalu	Somogy	5	5	0	1	1
Vízvár	Somogy	1	1	0	0	0
Összesen		100	100	8	15	23

Mivel a jelzőrendszeri szolgáltatásba bevont ellátottakkal nem volt napi kapcsolatunk, nem minden esetben értesültünk azonnal az idős ember körülményeiben történt változásokról, és a készülékek esetleges meghibásodásáról. Ez több esetben problémát okozott, mivel amíg a gondozónő nem jelezte felénk a változást, addig a számítógépes rendszer felé sem tudtuk megtenni a megfelelő intézkedéseket.

Téves riasztások a 2023-as évben 15 alkalommal történtek, melyek a nyomógomb véletlenszerű megnyomásából keletkeztek, ennek okát minden esetben tisztáztuk.

Valódi segítségnyújtást igénylő hívás 8 esetben volt, ami főként elesés, vagy rosszullét miatt fordult elő.

6 segélyhívás esetében a gondozónő tudott segíteni, 2 esetben ügyeletet igénylő problémával találkoztunk.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban ellátottak közül 17 fő a házi segítségnyújtás szolgáltatását is igénybe vette.

A szolgáltatásból kikerülés okai elhalálozás, illetve az ellátottak betegségük és elesettségük miatt az időszobába kerülés.

4. Közösségi pszichiátriai ellátás

A pszichiátriai betegek közösségi ellátása olyan közösségi alapú szociális alapszolgáltatás, amelynek célja a pszichiátriai betegek integrációjának és rehabilitációjának segítése. Az ellátott lakókörnyezetében történő komplex segítségnyújtás, az önálló életvitel fenntartása érdekében.

A szakfeladatot 3 fő látja el:

- 1 fő közösségi koordinátor
- 2 fő közösségi gondozó

A feladatellátáshoz szükséges tárgyi feltételek megfelelőek, a területi munkához 3 db kerékpárral rendelkezünk.

A Támogatási Szerződésben a 45 fő folyamatos ellátását vállaltuk. Az év során összesen 50 fővel dolgoztunk, 2 fő ellátását szüntettük meg, így 2023. december 31-én 48 fővel zártuk az évet.

A szolgáltatások nyújtása munkanapokon, nyitvatartási időn belül történik, a szakmai indokoltság és a kliens igényeinek figyelembe vételével. A szolgáltatásnyújtás rendszerességét az ellátottal közösen kialakított gondozási tervben, megállapodásban foglaltak határozzák meg.

Ellátottjaink betegség szerinti megoszlása a BNO 10 kódkönyv szerint (fő)	
F20 Schizophrenia	4 (ebből 1 férfi)
F21 Schizotipias rendellenesség	1
F22 Perzisztens delusionális rendellenesség	0
F23 Schizoaffektív rendellenesség	0
F25 Bipoláris zavar	1
F31 Bipoláris affektív zavar	0
F32 Depressziós epizód	21 (ebből 2 férfi)
F33 Visszatérő depresszió	16 (ebből 3 férfi)
F41 Egyéb szorongásos rendellenesség	5 (ebből 2 férfi)
Összesen:	48

A közösségi ellátásban részesülőket főleg otthonukban látogattuk, de a gondozás során alkalom nyílt az intézményben történő ellátásra, mely alkalmakkor rendelkezésre állt a gondozottak részére internet elérhetőséggel munkalehetőségek keresésére, társas kapcsolatok kiépítése és fenntartása, valamint egyéb információk elérésére céljából. A csoportfoglalkozások is itt kerülnek megszervezésre.

Az életviteli készségek fejlesztése és a szabadidő hasznos eltöltése mellett fontos számunkra, hogy klienseink minél hamarabb integrálódjanak a társadalomba, a munkaerőpiacra, vagy ha már dolgoznak, betegségük mellett munkájukat el tudják látni.

Az év során összesen 48 fő ellátottal dolgoztunk, melyből:

- önerőből elhelyezkedett hosszabb ideig: 6 fő
- önerőből elhelyezkedett rövidebb időszakra: 5 fő
- aktív munkából kiesett betegség miatt: 4 fő
- rendszeres ellátás mellett nem tud dolgozni: 16 fő
- gyesen van: 0 fő
- ellátatlan: 0 fő
- öregségi nyugdíjas: 11 fő
- nyugdíj mellett időnként dolgozik: 2 fő
- rendszeres ellátása mellett dolgozik: 4 fő
- tanul 0 fő

Lezárt esetek száma: 7 (ok: idősotthoni elhelyezés 1 fő, elhalálozás 1 fő, együttműködés hiánya 5 fő). 2023. évben 5 fő került felvételre.

Kórházba pszichiátriai betegségből adódóan 4 fő került. (ok: rehabilitáció, gyógyszerbeállítás, szorongásos tünetek miatti rosszullét)

Ellátottak életkor szerinti megoszlása:

Életkor szerinti megoszlás		
	Nő	Férfi
18-39 év	0	1
40- 59 év	0	4
60- 64 év	10	2
65- 69 év	12	0
70- 74 év	8	0
75- 79 év	5	1
80- 89 év	5	0
90 -	0	0
Összesen:	40	8

Ellátásunk egyik fontos eleme, hogy a kezdetektől nagy hangsúlyt fektetünk a csoportos tevékenységekre. Egyik motiváció a sikerélmény, a másik a szakmai szándék, hiszen a „csoport a közösség kommunikációs rendszere, társas erőforrás, az egyén társadalmi integrálódásának eszköze, szociális védőháló, az önazonosság egyik pillére és önmegvalósítási tere. Általában a szociális viselkedés színvonalának megtartója.”

A felépülés biztosításában, az izoláció csökkentésében fontos szerepe van a csoportfoglalkozások sokrétűségének, a személyre szabott gondozási terv megvalósításának alappillére a közösségben való működés szinten tartása, fejlesztése, melynek eredménye lehet a re-integráció.

A csoportokon lehetőségük van az ügyfeleknek az egymással való találkozásra, kötetlen beszélgetésekre, tapasztalatcserére, barátkozásra.

Volt lehetőségünk könyvtár és múzeum látogatásra, városi rendezvényeken való részvétellel. 6 alkalommal volt csoportfoglalkozás kreatív tevékenység keretében. Az Intézmény által szervezett programokon rendszeresen részt vettünk.

Célunk, hogy ellátottjaink képesek legyenek a betegségből adódó hátrányokat leküzdeni, integrálódni a társadalomba, számukra lehetséges legteljesebb mértékben.

Munkánk fókuszában a felépülés lehetősége áll, melyet ellátottjaink változásra képességi szándékával lehetőségünk nyílik megvalósítani. Munkacsoportunk céljai megegyeznek a Szakmai Ajánlás céljaival, követjük az általános jellemzőket, a szakma elvárásainak megfelelően végezzük, a dokumentációkat a kötelező formában vezetjük.

Betegeink érdekében rendszeres konzultációt tartunk, valamint dr. Bagi Borbála pszichiáter szakorvossal és a Pszichiátriai Gondozó további munkatársaival.

Kapcsolatot tartunk önszolgáltató szervezetekkel: Máltai Szeretetszolgálat, Szív Egyesület, Magyar Vöröskereszt, Római Katolikus Egyház.

Sikerült ezt az évet nagyobb krízisek és kisebb, nem súlyos pszichiátriai kórházi kezelésekkal átvészelniük. Egész évben fontos feladatunk volt a folyamatos tájékoztatás és a kiegyensúlyozott mindennapok segítése, krízis helyzetek megelőzése.

5. Időskorúak és demens személyek nappali ellátása (Idősek Klubja)

Az idősek nappali ellátása a házi segítségnyújtáshoz hasonlóan, a saját lakókörnyezetükben élő idős személyek ellátását jelenti, de a gondozási tevékenység nem az ellátott lakásán, hanem a közösségi létre is alkalmas intézményi környezetben (Idősek Klubja) történik.

Intézményünk az Idősek Klubjában 60 férőhelyen biztosítja az ellátást. A beiratkozott tagok száma 52 fő volt, a napi rendszerességgel bejárók száma 43 fő. A nappali ellátásban részesülők közül 44 fő étkezést is igényelt.

Az idősek klubja külön épületben lett kialakítva, ami biztosítani tudja a zavartalan munkavégzést. Az épületben több helyen megrepedtek a falak, ennek kijavítása megoldásra vár.

A közösségi tér, a pihenésre szolgáló helységek, mellékhelységek és közlekedő kialakítása megfelelő, a szakmai rendeletben előírtaknak alkalmas. A bútorzat kényelmes és elegendő ülőhelyet biztosít. A melegítő konyha felszereltsége, a tároló helységek mérete és száma megfelelő.

Az idősek nappali ellátása komplex gondozási tevékenység, amely fizikai ellátást, egészségügyi ellátást, mentálhigiénés gondozást, foglalkoztatást, valamint érdekérvényesítés segítségét foglalja magába. Ezeket a tevékenységeket 2 fő szociális gondozó, 1 fő szakmai vezető látja el.

Az idősek klubjában dolgozó gondozónők több alkalommal csatlakoztak be a házi segítségnyújtás szakmai egység munkájába (betegség szabadság miatt), a hiányzó kollégák feladatát átvállalták, hiszen a gondozási feladatokat folyamatosan el kell látnunk az arra rászoruló személyeknél. Ez mutatja, hogy mennyire fontos a három egység szoros munkája. Nem csupán amiatt, mert vannak ellátottjaink, akik akár mindhárom szolgáltatást igénybe

veszik, hanem amiatt is, mert a gondozónők munkája között akár átjárhatóság is lehetséges a munka elvégzésének érdekében.

Az elmúlt évben is sokszor szembe találtuk magunkat azzal a problémával, hogy ellátottjaink egészségi, mentális, szellemi állapota akár napról - napra nagymértékben változik. Két alkalommal volt szükség sürgős orvosi ellátásra (amikor mentőt kellett hívnunk), vagy gyógyszeradagolásának monitorozására, családdal történő esetmegbeszélésre.

Demens személyek nappali ellátására vonatkozó szabályok:

A demens személyek nappali ellátása a rehabilitációs szakértői szerv, vagy pszichiáter, neurológus, geriáter szakorvos demencia kórképet megállapító szakvéleményével rendelkező személyeket látja el.

A demens ellátottak orvosi szakvéleménnyel rendelkeznek. Ebben az évben 8 fő gondozását végeztük. Mindannyian középsúlyos demenciában szenvednek. Egyénre szabottan megvizsgáljuk az ellátott önálló képességeit, mentális állapotát, pszichiáter szakorvos elvégzi az idős neurológiai szakvizsgálatát.

Demens klubtagjaink számára személyre szabott és csoportos foglalkozásaink célja, hogy lassítsuk a betegség lefolyásának ütemét, napjaikat aktívan töltsék segítői közreműködéssel, részükre képességeik megőrzésére és fejlesztésére irányuló programokat, mentális gondozást és felügyeletet biztosítsunk.

Munkánk során igyekeztünk ellátottjaink számára aktív idősödést elősegítő programokat, foglalkozásokat szervezni. Fontos az idős korosztály aktivitásának fenntartása, hiszen preventív jelleggel nem csupán a hasznos időtöltést tudjuk biztosítani, hanem a szellemi, mentális, fizikai állapotromlásnak a lassítását is.

Klubtagjaink reggeli és délutáni szállítását továbbra is az intézményi kisbuszokkal oldottuk meg.

Elmondható, hogy a klub ellátottai elégedettek a nyújtott szolgáltatásokkal, és közvetlen környezetükben is hírét viszik a közönségnek. A rendszeres bejárók a 70 év feletti korosztályba sorolhatóak, jellemzően egyedül élnek, vagy legalább is napközben a családtagok elfoglaltsága miatt, egyedül vannak. Sokuknak állandó ellenőrzést igénylő krónikus betegsége van (diabetes, szív érrendszeri panaszok stb.).

A szakképzett gondozónők rendszeresen ellenőrzik a klubban tartózkodó ellátottak vérnyomását, szükség szerint vércukrot mérnek.

Kérés esetén az intézményi autóval elkísérik őket orvoshoz, segítenek a gyógyszerek kiváltásában, valamint sok esetben a hivatalos ügyintézésben segédkeznek.

Lehetőség van a napi egyszeri meleg étel igénybe vételére, a szociális étkeztetés keretén belül. A klubtagok nagy része él a szolgáltatás lehetőségével és bent étkezik, de többen vannak, akik csak a programokon vesznek részt vagy csak fél napot töltenek nálunk.

Lehetőség van a magukkal hozott reggeli, tízórai elfogyasztására, szükség esetén az étel melegítése is megoldott.

Tevékenységeink (többek között): idős torna, vérnyomás- vércukor- súlymérés, névnapok műsorral való ünneplése, nótahallgatás, filmvetítés, közösségi-, fejtörő játékok, kreatív foglalkozások, ügyintézés, orvossal való kapcsolattartás, gyógyszerfelíratás, információnyújtás, segítő beszélgetések, mentális tanácsadás, fürdetés, fej-, haj-, arcszőrzet ápolása, körömápolás, inkontinencia kezelése, mosás, étkeztetés, konfliktuskezelés, családtagokkal kapcsolattartás.

A Klub tagjai rendszeresen csatlakoznak az Idősek Otthonában szervezett kirándulásokhoz, programokhoz, ünnepi műsorokhoz. A Klubban működtetett „Csalogány dalkör” tagjai több alkalommal is felléptek az intézmény által szervezett eseményeken.

Az Idősek Klubjában havi rendszerességgel van lehetőség a lelkigyakorlatra, amit az időseink és klubtagjaink nagy szeretettel fogadtak.

6. Család- és Gyermejjóléti Szolgálat

A családok, gyermekek számára nyújt segítséget a krízishelyzethez vezető okok megelőzésében, a krízishelyzet megszüntetésében, valamint életvezetési képességük megőrzésében. Továbbá a gyermekek segítséget kapnak törvényben foglalt jogaik és érdekeik érvényesítéséhez, a szülők kötelességeik teljesítéséhez.

A Család- és gyermekjóléti szolgálat feladata továbbra is a lakóhely szintű minimumszolgáltatások, általános segítő feladatok biztosítása.

A Barcsi Család- és Gyermejjóléti Szolgálat a Barcsi Szociális Központ intézményegységeként működik, önálló szakmai egységként.

Illetékességi területe: Barcs városa (Somogytarnóca, Drávaszentes)

Településen élő lakosság száma: 10517 fő

0-18 éves korúak száma: 1811 fő

A szakfeladat működésének célja:

A Barcsi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat működésének célja, hogy a hatályos szociális- és gyermekvédelmi törvények és végrehajtási rendeleteik, valamint a szakmai szabályok szerinti működésben, a fenntartó Barcs Város Önkormányzat rendeletének megfelelően a településen élők körében a szociális és gyermekvédelmi alapfeladatok ellátása.

Személyi és tárgyi feltételek:

2023. évben a Család- és Gyermekjóléti Központban 1 fő szakmai vezető, aki a Gyerekjóléti Központ vezetője is, és 3 fő családsegítő látta el a feladatokat.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tárgyi feltételei 2021. augusztus 31-ig a Barcsi Szociális Központ épületében voltak biztosítottak. 2021. szeptember 1-től az intézmény egy önálló épületbe költözött, a Család- és Gyermekjóléti Központtal együtt: a Barcs, Széchenyi u. 38. szám alatti címre, ahol teljes felújításon esett át az épületrész, valamint kívül – belül akadálymentesítésre került sor.

A település a projektnek köszönhetően egy hosszú évek óta felmerülő problémát tudott orvosolni, ezzel biztosítva a családok számára a kellemes ügyfélteret, a diszkrét megbeszélések helyszínét, és a családias légkört, az adományosztásra való lehetőséget, szülő klubok megtartását, ami így már teljesen elkülönülten működik a bentlakásos intézménytől. A két intézményegység egy épületen osztozik.

A Szolgálatnak 2 iroda, 1 tárgyalóhelyiség (közös használatban a Barcsi Család-és Gyermekjóléti Központtal), váróhelyiség, vizesblokk áll a dolgozók, valamint a kliensek rendelkezésére. Az irodában mindhárom családsegítő számára biztosított a számítógép és internet hozzáférés, a vezetékes telefon, valamint az iratok tárolására polcok állnak rendelkezésre. A Barcs belterületén kerékpárral és gyalogosan látják el a feladatokat, a város külterületein felmerülő feladatok ellátásához a családsegítők számára az utazás az intézményi gépjárművel biztosított.

A Barcsi Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál a 2023. évben alapellátásban részesülők száma:

<i>Családok száma</i>	<i>Gyermekek</i>
9 család	21 fő

A Barcsi Család-és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai tevékenységei a 2023-as évben:

Információnyújtás:	315 fő
Segítő beszélgetés:	237 fő
Tanácsadás:	224 fő
Ügyintézéshez segítségnyújtás:	183 fő

Közvetítés ellátáshoz való hozzáféréshez (Pénzbeli - természetbeni):

Pénzbeli:	21fő
Természetbeni:	28 fő
Esetkonferencia szervezése:	11 alkalom
Esetmegbeszélések:	2 alkalom
Szakmaközi megbeszélés:	6 alkalom
Környezettanulmány készítése:	21 db
Családlátogatás:	468 alkalom
Adománygyűjtés, adományközvetítés:	74 család

A problémák megoldásához mind az együttműködésben (alapellátásban) állóknál, mind az egyszerű esetkezelésnél, jelentős számú ügyintézészt végeztünk.

Számos esetben kértek az ügyfelek segítséget a hivatalos szervekkel való kapcsolattartáshoz, különböző szolgálatokkal való kapcsolatfelvételhez, hivatalos levelek megírásához (EON, Vízművek, Magyar Államkincstár, Kormányhivatal, Önkormányzat), valamint hivatalos okmányok, nyomtatványok kitöltéséhez.

Több esetben nyugdíj igényléséhez, az anyasági támogatások, családi pótlék stb. dokumentumainak a nyomtatása, kitöltésében való közreműködés is fontos ügyintézési szempont volt.

A családsegítők szakmai munkájára főként a segítő beszélgetés, az ügyintézéshez segítségnyújtás és információnyújtás a leginkább jellemző. Míg az információnyújtás rövid, önmagában álló interakciót jelent az ügyfél és a szakember között, addig a segítő beszélgetés több alkalmas, bizalmon alapuló kapcsolatot jelent.

A családlátogatás tevékenység azt jelenti, hogy a családokat lakóhelyükön többször is meglátogatják, kiemelten azokat a családokat, ahol együttműködési megállapodás is történt.

Az esetkonferencia és szakmaközi megbeszélések kiváló módjai annak, hogy az érintettek (szakemberek, családtagok) egy időben összeülve ugyanazt az esetet megismerjék, és összehangolt választ tudjanak a problémára adni.

Nyáron a hátrányos helyzetű gyermekek számára 1 hetes (5 nap) nyári táborozást szervezett a Barcsi-Család-és Gyermekjóléti Szolgálat, mely a szabadidő hasznos eltöltését, valamint prevencióos tevékenységet is szolgált.

A gyermekek részére bűnmegelőzési nap is megtartásra került, hogy megismerjék, és elkerüljék a rájuk veszélyes helyzeteket, tevékenységeket.

A Barcsi Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál a 2023. évben válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozásának száma:

Válsághelyzetben lévő várandó anyát nem gondoztunk.

A Barcsi Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál a 2023. évben a családból kiemelt gyermekek szüleinek gondozása:

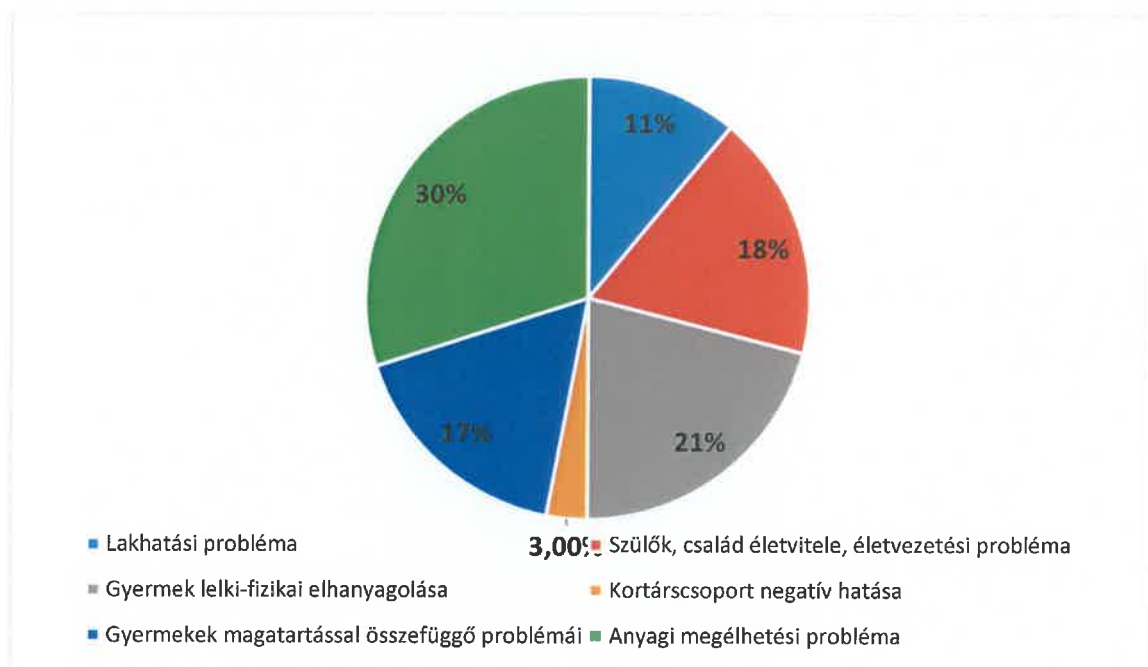
2023. évben 7 fő gyermek nevelésbe vételét rendelte el a gyámhivatal Barcs városában, így összesen 17 fő gyermek van nevelésben, mely 12 családot érint.

A családsegítők a nevelésbe vett gyermek szüleit tájékoztatják a kapcsolattartás lehetőségéről, valamint pénzügyi támogatásról, mely a nevelésbe került gyermek és szülő kapcsolattartását segíti elő.

Rendkívül fontos a szülő gyermek kapcsolattartás elősegítése, mert a kapcsolattartás teljes hiánya esetén a nevelésbe vett gyermeket a gyámhivatal örökbe fogadhatóvá nyilvánítja.

A Barcsi Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál a 2023. évben a gyermekek veszélyeztetettségének fő okai a probléma gyakorisága %-os arány szint:

Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma a 2023-as évben (0-17 évesek): 72 fő

Jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai:

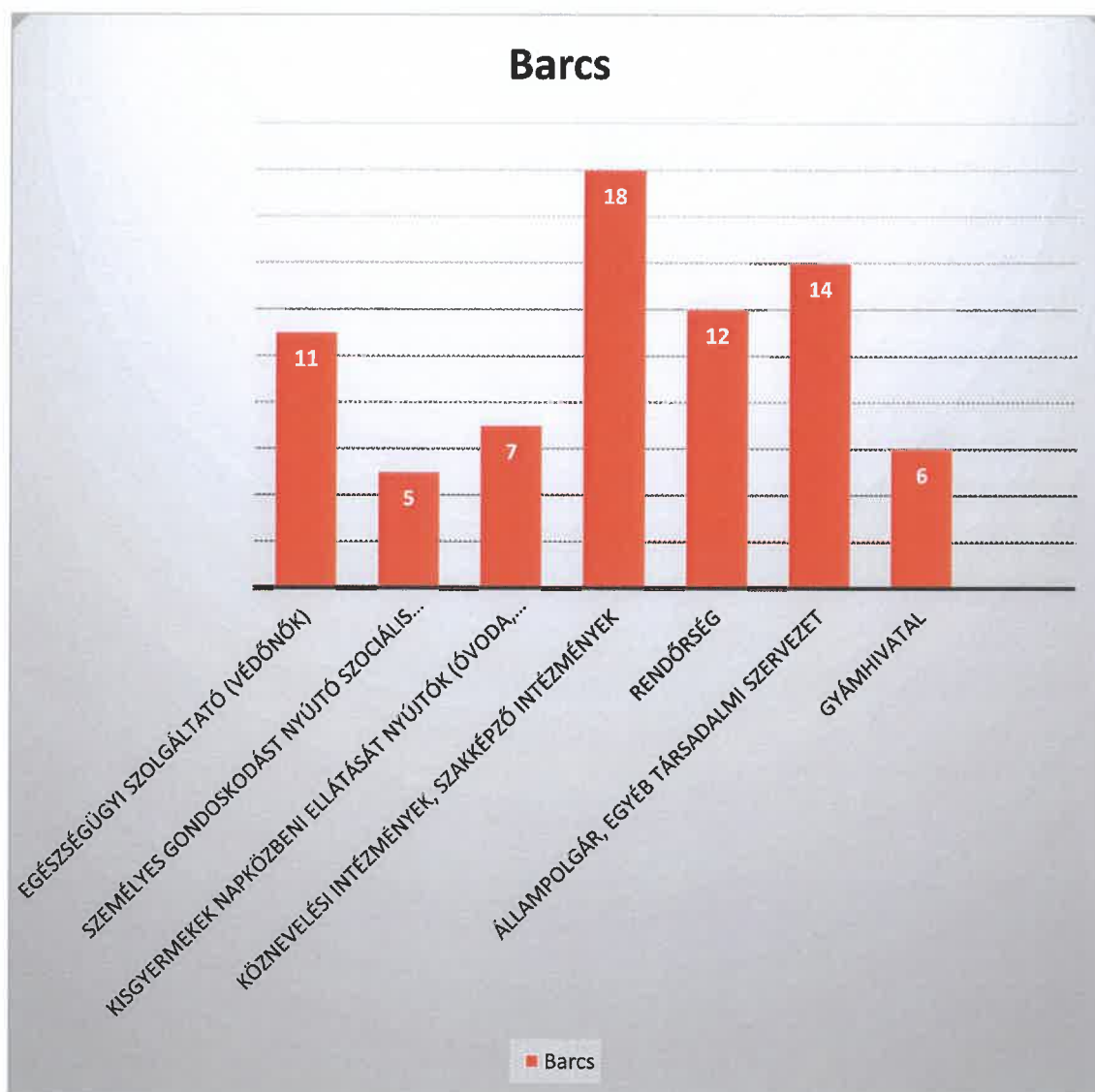
A gyermekvédelmi jelzőrendszer a Barcsi Család-és Gyermekjóléti Szolgálat által működtetett együttműködési rendszer, a gyermekvédelmi törvényben meghatározott szereplőkkel.

Célja a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzés és megszüntetése. A törvény pontosan megfogalmazza, kik azok, akiknek e tárgyban feladataik vannak.

A Barcsi Család-és Gyermekjóléti Szolgálat 2023-as évben is **6 alkalommal** a jelzőrendszer szereplőinek szakmaközi megbeszélést tartott a hatékony információáramlás, és együttműködés érdekében.

Jelzőrendszer tagjaitól érkező jelzések 2023-as évben Barcs (Somogytarnóca, Drávaszentes) települést érintően: (0-17 illetve 18 évnél idősebb személyek)

A Szolgálat rendszeres és állandó kapcsolatban áll a jelzőrendszeri tagokkal. Továbbra is előfordul, hogy a jelzőrendszeri tagok, (főleg az új belépők) nincsenek tisztában az intézményekben folyó szociális segítő munka folyamatával, illetve a gyermekvédelmi intézkedések tartalmával. Ennek érdekében a 2023-as évben a szakmaközi megbeszélések témái közé felvettük illetve minden évben tervezzük beépíteni a jelzőrendszeri tagok feladatait és kötelezettségeit.

A pedagógusoknak (óvodák, iskolák) továbbra is sok esetben nehézséget okoz, hogy az esetkonferencián részt vegyenek, időhiányra hivatkozva, valamint a jelzés megtételét plusz feladatként élik meg.

A Szolgálat fontosnak tartaná a jelzőrendszeri tagok továbbképzését és minden intézményben felelős kijelölését a gyors és hatékony információ áramlás érdekében, valamint a veszélyeztetettség időben történő felismerése miatt. A jelzőrendszer tagjai közül évek óta a legtöbb jelzést azok az intézmények küldik a gyermekjóléti szolgálatok számára, ahol az érintett kiskorú a hétköznapjainak nagy részét tölti. Így a legjellemzőbben az oktatási intézmények dolgozói élnek jelzéssel a gyermekjóléti szolgálatok felé, amennyiben veszélyeztetettséget észleltek a nevelésükre bízott gyermek életében. Nagy előrelépést jelentett az oktatási intézményekben, hogy aktívan jelen vannak az iskolai szociális segítők, akik támogatást nyújtanak a jelzésértékű problémák felismerésében a pedagógusoknak. A kiskorúakat érintően a jelzőrendszer első lépcsőjét a védőnők alkotják, hiszen ők találkoznak a kisgyermek körül kialakult problémákkal. A Védőnői Szolgálat rendszeresen részt vesz az őket is érintő szakmaközi megbeszéléseken. A gyermekorvos illetve a házi orvosok az elmúlt évek tapasztalatai alapján nem aktívak a jelzőrendszeri munkában (nem jönnek, el megbeszélésre illetve nem érkeznek tőlük jelzés). A rendőrséggel a jelzőrendszer szempontjából a krízises ügyekben továbbra is jó kapcsolatoknak köszönhetően gyorsan tudunk reagálni. Az állampolgári jelzések az idei évben is növekvő száma is mutatja, hogy bátran fordulnak hozzánk és állampolgári kötelezettségüknek érzik, hogy jelezzék a problémákat. Szolgálatunk kiemelt feladata a jelzőrendszeri tagok együttműködésének ösztönzése, a közös megoldási alternatívák kidolgozása, a tagok aktivizálása, a hatékony információcsere és a tisztázott kompetenciahatárok, annak érdekében, hogy a jelzőrendszer a helyi gyermekvédelem tevékeny tagjává váljon.

Gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok:

Helyettes szülő átmeneti gondozásra 2023. évben nem került sor.

Családok átmeneti otthonába gyermekes család elhelyezésére nem került sor.

A felügyeleti szervek által gyermekvédelem területen végzett szakmai ellenőrzések, tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása:

2023. évben nem volt szakmai ellenőrzés.

Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. Előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések:

Törekedni kell a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésére, kezelésére, ezáltal a védelembe vettek számának csökkentésére, ennek érdekében fontos lenne, hogy az

intézmények nagyobb figyelmet fordítsanak az igazolatlan mulasztások jogszabályban előírtak szerinti jelzésére ennek kapcsán a szakmaközi megbeszélések témáiban rendszeresen szerepelni fog.

Az észlelő- és jelzőrendszeri tagokkal lévő szoros együttműködés, egymás kölcsönös segítése (team megbeszélések, közös családlátogatás a szociális segítő munkába bevont szakemberekkel folyamatos tájékoztatás).

Szakmaközi megbeszéléseken való részvétel szorgalmazása a jelzőrendszeri tagok számára.

A Szolgálat aktív részvételének növelés a jelzőrendszeri tagok által szervezett intézményi rendezvényeken.

Az közoktatási intézmények által megnövekedett az igény a prevenciós programokra és a gyermekek kompetenciájának fejlesztésére és érzékenyítésére irányuló foglalkozások, prevenciós előadások szervezésének megtartására. Amelynek megvalósítását a Szolgálat létszámnövekedésének köszönhetően több alkalommal, és szélesebb célcsoportot elérésével tervezi.

A változó társadalmi és szociális körülményekhez igazodva az ügyfelek és gondozottak igényeinek feltárása a helyi ellátórendszer fejlesztése érdekében.

Lehetséges civil és alapítványi szervezetek megismerése és bevonása a közös munkába, együttműködés kialakítása. Cél: adományok gyűjtése, továbbítása a hátrányos helyzetű családoknak.

Az iskolákban az óvodai és iskolai szociális segítő munkájának köszönhetően szakmák összekapcsolásának, és hatékonyságának elősegítése.

A jelzőrendszeri tagok és a gondozott családok közötti kapcsolat készségének javításának elősegítése.

Milyen feladatok, szolgáltatások ellátásban vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.):

FC Barcs – a Szolgálattal közös szervezésben megvalósult 2023.07.29-én a „családi nap”. A szabadidős program célja volt a településen élő gyermekek szabadidejének hasznos eltöltése illetve a családi kapcsolatok erősítése.

Saját kezdeményezés– 2023.12.09-én karácsonyi adománygyűjtő akció lebonyolítása a kollégáinkkal – Szolgálat munkatársai a barcsi LIDL parkoló melletti füves területen kialakított adománygyűjtő ponton összegyűjtött élelmiszerből 58 db kríziscsomagot állított

össze és a településen élő gondozott illetve hátrányos helyzetű gyermekes családok és egyéb rászoruló személyek részére juttatta el.

Szolgálat önkormányzati támogatás keretében 21 családnak tudott természetbeni juttatásként karácsonyi bevásárlást illetve 28 családnak téli fűtéshez szükséges tüzelő (fát) beszerzésében közreműködni.

Szolgálatunk a település oktatási intézményeiben 7 alkalommal végzett prevenciós tevékenységet, csoportfoglalkozás keretében, mely 85 főt érintett.

Szolgálatunk kötelező feladatként 1 alkalommal iskolai szünidős tábort is szervezett 25 főnek a településen élő és hátrányos helyzetű gyermek részvételével.

7. Család- és Gyermekjóléti Központ

A Barcsi Család- és Gyermekjóléti Központ a Barcsi Szociális Központ intézményegységeként működik, önálló szakmai egységként. Illetékességi területe Barcs és Barcs járás települései: Babócsa, Bélavár, Bolhó, Csokonyavisonta, Darány, Drávagárdony, Drávatamási, Heresznye, Homokszentgyörgy, Istvándi, Kastélyosdombó, Kálmánca, Komlósd, Lad, Lakócsa, Patosfa, Péterhida, Potony, Rinyaújlak, Rinyaújnép, Somogyaracs, Szentborbás, Szulok, Tótújfalu, Vízvár településeken látja el a feladatait.

A Család- és Gyermekjóléti Központ feladatai

A Család- és Gyermekjóléti Központ az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, valamint az 1997. évi XXXI. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény értelmében szolgáltatási, szervezési és gondozási feladatot lát el. Az 1993. évi III. Szt. értelmében a családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családsegítő szolgáltatás célja, hogy az egyén, valamint a család működésében javulást érjen el, hogy az egyén saját erejéből legyen képes az élet kihívásainak megfelelni és problémáit önállóan megoldani.

Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról alapelveként fogalmazza meg a gyermekek családban történő nevelését, ennek elősegítését, vagy a családba történő visszahelyezést.

A Család- és Gyermekjóléti Központ által biztosított gyermekjóléti alapellátás, szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi egészségének, fejlődésének, jólétének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését, valamint a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatását, a jelzőrendszer működtetését.

Az alapszolgáltatás, és a hatósági intézkedésekhez, tevékenységekhez kapcsolódó feladatok folyamatos biztosítása mellett a központ speciális szolgáltatások (kapcsolattartási ügyelet, készenléti szolgálat, utcai szociális munka, szociális diagnózis felvétele) megszervezésével látja el a törvényben előírt feladatait.

Személyi és tárgyi feltételek:

2023 évben a Család- és Gyermekjóléti Központban 1 fő szakmai vezető, és 4 fő esetmenedzser, 2 fő óvodai – iskolai szociális segítő, és 1 fő asszisztens (Szolgálattal megosztva) látta el a feladatokat. Az esetmenedzserek közül 3 fő szociális munkás végzettségű, 1 fő pedagógus diplomával rendelkezik. 2 fő iskolai közül egyik szociális munkás végzettségű, másik szociálpedagógus diplomás. 1 fő iskolai szociális segítő státusz nem volt betöltve 2023 évben. Az asszisztens érettségivel rendelkezik. A szakmai vezető: közigazgatási szakvizsgával, szociálpedagógus diplomával, valamint szociális diagnózis készítő végzettséggel rendelkezik.

Így a Központban dolgozók 100%-ban megfeleltek a vonatkozó jogszabályi előírásoknak.

Hiányzó szakemberek száma összesen 1 fő óvodai-iskolai szociális segítő

- Az óvoda-iskolai szociális segítség feladat ellátására 1000 fő gyermekre 1 fő, ami a barcsi járásban összesen 3 fő szakembert jelentene. (1 fő nem volt betöltve)

A járásban 12 általános iskola, 3 középiskolát, 3 kollégiumot és 4 óvodában ellátandó feladatokat jelent.

A Család- és Gyermekjóléti Központ tárgyi feltételei a Barcs, Széchenyi u. 38. szám alatti intézményegységben biztosítottak: 3 iroda, és közös használatban a Szolgálattal 1 tárgyaló, váróhelyiség és vizesblokk.

Az irodákban minden esetmenedzser számára biztosított a számítógép és internet hozzáférés, a vezetékes és multifunkciós fénymásoló, valamint polcok, iratszekrények.

A járási feladatok ellátásához szükség lenne minden esetmenedzser és iskolai szociális munkás számára hivatali mobiltelefonra a terepmunka hatékonyabb végzéséhez.

A járás területén felmerülő feladatok ellátásához az esetmenedzserek számára az utazás az intézményi gépjárművel biztosított, az iskolai segítő részére saját gépkocsival megoldott.

2023 évben ideiglenes hatályú elhelyezettek száma: 1

1 esetben 2 gyermek azonnali családból való kiemelésre volt szükség a Gyermekjóléti Központ javaslata alapján súlyos veszélyeztetés miatt.

2023 évben a nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma 157 fő, ahol hatósági intézkedésre volt szükség. Ez 54 családot érint. A járás települései szinte mind hátrányos helyzetűek, a családok szociális helyzete, valamint a munkanélküliségből fakadó anyagi problémák miatt egyre több családnál van szükség a hatóság bevonására. Legveszélyeztetettebb vidéki települések Babócsa, Somogyaracs, Bolhó, Kastélyosdombó és Drávagárdony.

A családok nagyrészt szociális ellátásokból és bizonytalan alkalmi munkákból élnek, a pénztelenségből adódó problémák következménye családi konfliktusok, gyermekek elhanyagolása.

2023 évben nevelésbe vett gyermekek száma: 115 fő. 24 fővel kevesebb, mint a 2022-es évben. Oka 5 gyermek kivételével a gyermekek nagykorúvá válása és sajnos nem a sikeres hazagondozás.

A családból való kiemelés elsődleges okai: szülők elhanyagoló életvitele, nem megfelelő körülmények, szülő személyisége nem alkalmas, családon belüli bántalmazás, a gyermek saját magatartási problémái, bűnelkövetése, iskolai hiányzása.

A 14-16 éves korosztály esetében a normaszegő magatartás erősödése volt jellemző (iskolai hiányzások, szökés, alkoholfogyasztás, korai párkapcsolatok). Ezeknél a családoknál a szülők korábbi nevelési hiányosságaik miatt nem tudják kezelni, fegyelmezni gyermekeiket. Következésképpen pedig mind az iskolában, mind a családon belül felerősödnek a konfliktusok, súlyosbodnak a problémák, ami a nevelésbe vételt indokolta. Istvándi település a legveszélyeztetettebb, majd Homokszentgyörgy, ahol továbbra is magas a nevelésbe vett és az újonnan nevelésbe került kiskorúak száma.

2023 évben utógondozottak száma:

Barcs	1
Istvándi	1
Darány	2
Bolhó	1
Összesen:	5

Az utógondozás a nevelésbe vétel megszűnése után, a gyámhatóság legalább egy év időtartamra elrendeli a gyermek és a fiatal felnőtt utógondozását. Az utógondozás célja, hogy elősegítse a gyermek, illetve a fiatal felnőtt családi környezetébe való visszailleszkedését, önálló életének megkezdését, melyhez a Gyermekjóléti Központ esetmenedzsere nyújt segítséget.

2023 évben 59 kiskorú esetében volt családba fogadó gyám kirendelve. Barcs városában 20 gyermek van családba fogadva. Járási szinten az előző évhez képest stagnálást mutat a kérelmek száma.

A kirendeléshez és a megszüntetéshez is a szülő kérelme szükséges. A gyámhivatal a családba fogadáshoz, illetve a megszüntetéshez akkor járul hozzá, ha az a gyermek érdekét szolgálja, és ha a családba fogadó személyisége és körülményei alapján alkalmas a gyermek gondozására, nevelésére. Ehhez kéri a Központ javaslatát, valamint a környezettanulmány elkészítését.

2023 évben a családba fogadó gyám kirendelése megegyezik a családba fogadások számával: 59 fő

2023 évben megelőző pártfogások száma: 0 fő

A hatósági intézkedés kezdeményezése alatt álló gyermek esetében a Központ esetmenedzsere 14 esetben tett nemleges javaslatot a megelőző pártfogásra.

18 családot érint az iskoláztatási támogatás folyósításának szüneteltetése, mely az oktatási intézményektől kapott jelzés alapján lett elrendelve az igazolatlan mulasztások miatt.

Itt fontos megemlíteni, hogy a nevelési – oktatási intézmények, mint jelzőrendszeri tagok, nagyobb figyelmet fordítsanak az igazolatlan mulasztások jogszabályban előírtak szerinti jelzésére (10, 30, 50 óra igazolatlan mulasztás esetén), mert az időben történő jelzéssel, a

szülőt a Központ értesíti, a családsegítő bevonásra kerül, ezáltal elkerülhető lenne a további hiányzások felhalmozása, valamint a védelembe vétel, mint hatósági intézkedés és a támogatás felfüggesztése megelőzhető lenne.

2023 évben családi pótlék természetbeni nyújtásához kapcsolódó adatok:

Barcs	1 család	3 gyermek
Babócsa	1 család	3 gyermek
Összesen:	2 család	6 gyermek

A természetbeni folyósítás azt jelenti, hogy a gyámhatóság határozatban kijelöl egy eseti gyámot, adott esetben a Gyermekjóléti Központ esetmenedzserét, vagy szakmai vezetőjét, aki jogszabály által elfogadott pénzfelhasználási tervet készít, szigorú szabályok szerint kezeli, valamint a család szükségletei szerint beosztja, és havonta elszámol a pénzüsszeggel a gyámhivatal felé.

A pénzbeosztási problémákkal küszködő családok számára megoldást jelent, hogy az összeg a gyermekekre és a gyermek eltartására legyen fordítva, megelőzve a családból való kiemelését.

Hatósági intézkedésre tett javaslatok és jogerős hatósági határozattal érintett kiskorúak száma Baracson:

Járási szinten a hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységek száma:

723

Ebből jogerős hatósági határozattal érintett családok és kiskorúak száma:

351 család 1035 gyermek

Ebből Baracson a hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységek száma:

356

Ebből Baracson a hatósági határozattal érintett családok és kiskorúak száma:

85 család 340 gyermek

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladatok az ellátott kiskorúak száma alapján:

	<i>Tevékenységek száma</i>	<i>Kiskorúak száma</i>
Esetkonferencián részvétel	68	254
Esetkonzultáció	247	203
Első védelembe vételi tárgyaláson részvétel	26	50
Felülvizsgálati tárgyalás - nevelésbe vétel	70	115
Felülvizsgálati tárgyalás - védelembe vétel	79	197
Családlátogatás	429	209
Környezettanulmány készítésében közreműködés	34	74
Egyéni gondozási-nevelési terv készítése	126	273
Összesen:	1079	1375

Speciális ellátások, hatósági jellegű szolgáltatások tárgyában történt intézkedések:

A Gyermekjóléti Központ általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében speciális szolgáltatásokat biztosít:

- a) utcai szociális munka,
- b) kapcsolattartási ügyelet
- c) gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat
- f) hajléktalan személyekkel végzett szociális munka
- f) szociális diagnózis
- g) óvodai-iskolai szociális segítség

Az utcai szociális munka: A szolgáltatás célja a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése, a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül

maradó gyermek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése, szabadidős programok szervezése. 2023-ban jelzés nem érkezett csellengő gyermekről.

A kapcsolattartási ügyelet: A kapcsolattartási ügyelet célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő, vagy más személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges hely biztosítása. A szolgáltatás gyámhatósági, vagy bírósági döntést követően vehető igénybe. Az elmúlt évben jogerős Gyámhivatali határozattal érintett tevékenységek 22 alkalommal volt tevékenysége a Központnak: 12 gyermek és 14 felnőtt volt érintett a kapcsolattartásban. Ebből barcsi 1 család 1 gyermeke.

A készenléti szolgálat: célja a Család- és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti szolgálat elérhetősége a nyitvatartási időn túl hívható **06 (30) 593-0957** mobiltelefonszám, ahol a készenlétkben lévő munkatárs szakszerű segítséget tud nyújtani vagy ilyen segítséget tud mozgósítani, szükség esetén tájékoztatást tud nyújtani a lelkisegély-telefonvonal elérhetőségéről.

Az elmúlt évben 14 alkalommal érkezett közvetlenül erre a számra hívás, ahol előfordult azonnali intézkedést igénylő eset is, valamint volt, hogy tanácsadásra vagy csupán lelki megerősítésre volt szüksége a kliensnek.

Hajléktalan személyekkel végzett szociális munka: A 2023 évben Barcs városban 4 fő hajléktalan kliens van településszintű bejelentkezés alapján hajléktalannak regisztrálva. A 4 fő ingyenes napi egyszeri meleg étkezésben részesült a Szociális Központ konyhája által. A 4 kliens részére fel lett ajánlva tartós bentlakást biztosító hajléktalan ellátásban történő elhelyezés, de ettől elzárkóztak. Illetve 1 esetben segélyezés formájában nyújtott ellátásból részére vonatjegy lett vásárolva, az állomásra kikísérve, hogy az előzetesen lebeszélt Tamasz Alapítvány Hajléktalanszállójára elhelyezést kapjon. Másnap visszajött Barcsra, hogy neki ott nem megfelelő. Továbbá mind a 4 személy részére a Kastélyosdombó Szenvedélybetegek Nappali Intézmény szolgáltatása lett felajánlva, de ezzel a lehetőséggel sem akartak élni. A regisztrált hajléktalanok közül egyik személy sem végez semmilyen formában munkát, és erre hajlandóságot sem mutat. Mindegyikük életében jelen van az alkohol. 2023 évben a melegedő már nem lett kinyitva számukra.

A szociális diagnózis egy olyan eszköz a problémák feltárására, amely leginkább alkalmas arra, hogy az ügyfél komplex, mindenre kiterjedő szükségleteit közösen mérjük fel.

Az igénybevétel módja: önkéntes megkereséssel maga az ügyfél kéri, illetve közvetítéssel (családsegítő, esetmenedzser, vagy az 1993. évi III. törvény szerinti jelzőrendszeri tag közvetíti az ügyfelet)

Veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése:

Az egyének, családok és gyermekek problémáinak időben történő felismerése és a veszélyeztetés megelőzése érdekében a gyermekvédelmi törvény alapján a Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatás feladatának rendeli a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetését, a jelzőrendszer járási szintű koordinációját a Központ járási jelzőrendszeri tanácsadója végzi. A Központ szakmai támogatást biztosított a Szolgálatok szervezésében megvalósuló szakmaközi megbeszélésekhez, továbbá az éves tanácskozás és az intézkedési terv elkészítéséhez. Összegyűjtötte a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket.

Barcsi Család és Gyermekjóléti Szolgálat az elmúlt évben 6 alkalommal tartott a Szolgálat szakmaközi megbeszélést a jelzőrendszeri tagok részére. A jelzőrendszeri tagok a szakmaközi megbeszéléseken általában megjelentek, bár az utóbbi időben szükségesnek tartottuk a szakmaközi megbeszélések tömbösítését és szakmákra specializáltan az adott témának megfelelő jelzőrendszeri tagokkal történő megbeszélést.

A Drávamenti Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, amely esetében a Barcsi Család és Gyermekjóléti Központ koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját.

3 alkalommal tartott a Drávamenti Szolgálat szakmaközi megbeszélést.

Észlelő és jelzőrendszer tagjai a gyermekvédelemben:

- egészségügyi szolgáltatók, személyes gondoskodást nyújtók
- köznevelési intézmények
- rendőrség, bíróság, fővárosi, megyei kormányhivatal
- pártfogó felügyelői szolgálat
- áldozatsegítést ellátó szervezetek
- menekülteket befogadó állomás
- egyesületek, alapítványok, egyházi jogi személyek
- munkaügyi hatóság
- javítóintézet
- gyermekjogi képviselő
- állampolgárok

2023. február 14-én tartotta a Szolgálat az éves tanácskozást, ahol a jelzőrendszer tagjainak írásos beszámolója alapján értékelték a 2023-es év szakmai munkáját, a jelzőrendszer működését. A tanácskozáson az intézményvezetők, illetve képviselőik részt vettek. Az éves tanácskozásra minden jelzőrendszeri tag elkészítette a beszámolót. A Szolgálat a jelzőrendszer tagjai általi beszámolók alapján március 31-ig elkészítette a jogszabály alapján előírt intézkedési tervet, mely tartalmazta a következő évre vonatkozó feladatokat. A jelzőrendszer tagjai a Szolgálat, és a Központ megkeresésére részt vettek esetkonferenciákon. Jelzési kötelezettségüknek eleget tettek. Az együttműködés a jelzőrendszeri tagokkal folyamatos és megfelelő. A Szolgálatok jelzőrendszeri felelősei heti rendszerességgel megküldik az érkezett jelzésekről a jelentést, melyet a Gyermekjóléti Központ jelzőrendszeri tanácsadója összesít, arról évente összefoglalót készít

Tapasztalatok a jelzőrendszeres együttműködésről:

2023 évben is elmondható, hogy összehangoltan működött a jelzőrendszer tagjai közötti információáramlás. Fontos, hiszen a tagok közötti együttműködésen múlik a rendszer gyors reagálása a felmerült problémákra. A köznevelési intézményekből érkező jelzések száma változatlanul magas, a tavalyi évhez képest növekedést mutat. 2018-ban 110 db jelzés érkezett az iskolákból, 2019-ben 185 db jelzés, 2020-ban 130 db jelzés. 2021-ben: 143 jelzés. 2022-ben 177 jelzés és 2023-ban: 143 jelzés érkezett. Ez alapján elmondható, hogy sok azoknak a tanköteles gyermekeknek a száma, akik nem teljesítik a feladatukat, kimaradnak az iskolából. Ez különösen igaz a 14-17 év közötti fiatalokra. A legtöbb jelzés általános iskolából érkezik. Sajnos a gyerekek sok esetben azt látják, hogy a szülőknek sincs napirend az életükben, így ahogy kamaszodnak, felsősök lesznek, náluk is csökken a motiváció, háttérbe szorul a tanulás, és a tudás, mint érték nincs jelen az életükben. A rendőrségi jelzések száma az utóbbi években nagyjából állandóságot mutat: 2019-ben 50 jelzés volt, 2020-ban: 37 db, 2021-ben: 32 esetben éltek a jelzési kötelezettségükkel, míg 2022-ben 34 jelzés érkezett 2023-ban 37 jelzés érkezett. A jelzőrendszer első lépcsőjét a védőnők alkotják, hiszen ők találkoznak a kisgyermek körül kialakult problémákkal. 2019-ben: 65 db jelzés érkezett, 2020-ban 29 db. 2021-ben: 32 jelzés, 2022-ben 42 jelzés és 2023-ban szintén 42 jelzés érkezett. A védőnőknek a gyermekvédelem rendszerébe fontos szerepük van, ők vannak szoros kapcsolatban a kisgyermekes korosztályába tartozó gyermekek családjával. Az állampolgári bejelentések száma 2019 évben 39 db volt, 2020 évben 54 db. 2021-ben: 37 eset, és 2022-ben 59 esetben és 2023-ban 45 esetben jeleztek állampolgárok veszélyeztetettség gyanúját.

Összességében elmondható, hogy Barcson és a járásban a jelzőrendszeri tagok közötti együttműködés jól működik, az információáramlás megfelelő.

2023-ben Barcson fizikai bántalmazás nem történt kiskorú sérelmére.

A járásban 2 gyermek volt fizikai bántalmazott szülők által. A szükséges intézkedés a jogszabálynak megfelelően megtörtént, esetkonferencia és hatósági tárgyalás után a kiskorúak családból való kiemelésére került sor.

A Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat szakmai tevékenységének részletesebb kifejtését a Barcs Város Önkormányzat 2023. évi gyermekvédelmi tevékenységének értékeléséről szóló előterjesztés tartalmazza, melyet a Képviselőtestület a 2024. 03. 21-i ülésén tárgyalta és fogadott el.

8. Idősek Bentlakásos ellátása

Az idősek otthona célja az emberi méltóság tiszteletben tartásával az ellátást igénybe vevők számára egészségi állapotnak megfelelő és szükségletekre épülő gondoskodás, ápolás nyújtása. Az otthonban élő embereknek olyan lakóhely teremtése, amely az élet utolsó szakaszában is igazi otthonná válik.

Az otthon az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes, gondozási szükséglettel rendelkező, nyugdíjkorhatárt elért idős személyek mentális gondozásáról, ápolásáról, teljes körű ellátásáról gondoskodik.

Az Intézmény a személyes gondoskodást nyújtó szakosított ellátás keretében Magyarország egészére kiterjedő ellátási területről fogadja a felvételi feltételeknek megfelelő igénylőket. Az ápolást-gondozást nyújtó idősek otthona és időskorúak gondozóháza ellátási formákra vonatkozóan az intézmény határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik 147 + 3 férőhellyel.

Ellátási forma:

- Időskorúak átmeneti elhelyezés
- Időskorúak tartós bentlakásos szociális ellátása
- Időskorúak tartós bentlakásos ellátása (emelt szintű elhelyezéssel)

Az Intézmény Barcs városának központjában létesült. Az ide érkezők részére a parkolás biztosított. Az intézmény területe és az épület akadálymentesített. Az épület kétszintes, lifttel ellátott. A lakoszobák többsége két- három ágyas. Az elhelyezés nemenként történik.

A fokozottabb ápolást igénylő lakókat a fő épület földszinti részlegén látjuk el, számukra betegágy biztosított.

A közösségi kapcsolatok ápolására foglalkoztató és társalgó helyiség áll rendelkezésre.

Az Otthonházakban 89 lakás 37 m² –es (1,5 szobából, konyhából, fürdőből előtérből állnak).

A lakások közvetlen kertkapcsolattal rendelkező teraszokra nyílnak.

A beköltöző lakók saját bútorokkal rendezhetik be a lakásokat. A lakások alapfelszereltek (mosdó, fürdőkád, vagy zuhanytálca, alsó és felső konyhaszekrény).

Az emelt szintű elhelyezés igénybevételekor egyszeri használatbavételi díjat kell fizetni. Barcs Város Önkormányzata a 4/2021. (VII.8.) rendelete 26. §-ában szabályozta, az egyszeri használatbavételi díj összegét. Az egyszeri hozzájárulás összege: 5.000.000 Ft. A lakrész használati joga nem örökölheto. A 2023-as évben 4 lakás került eladásra (két házaspár, és két egyedülálló részére).

Az Idősek otthona ellátás igénybevétele önkéntes. A felvétel a szolgáltatás igénybe vevő, vagy törvényes képviselője kérelmére történik. Az ellátásra vonatkozó igényt a kézhezvétel napján nyilvántartásba vesszük. A kérelem benyújtását követően előgondozást és gondozási szükséglet vizsgálatot végzünk.

A szociális intézménybe kerülés az idős ember számára trauma; a családtól, a megszokott környezettől való elszakadás gyakran krízishelyzetbe sodorhatja az időseket. A gondozás egyik alapvető feladata a beilleszkedési krízis megfelelő kezelése, és a biztonság megteremtése az új környezetben.

Az intézménybe költöző lakóink állapota egyre súlyosabb, sokkal több segédeszközt igénylő állapottal találkozunk a korábbi évekhez képest, ahogy a gondozási szükségletek is megnövekedtek. Bár az ellátottak aránya nem változott a dolgozók létszámához képest, az

ugyanolyan színvonalon biztosított szolgáltatás egyre nehezebb, fizikailag és lelkileg megterhelőbb munkát igényel a kollektívától.

A szakmai munka ebben az évben is négy fontos alapérték mentén szerveződött:

- Célkitűzés: a minőségi gondoskodás és szeretetteljes ápolás-gondozás biztosítása. Minőségi gondoskodáson a következőket értjük: az egyén méltóságának tiszteletén alapuló, szeretetteljes fizikai, pszichikai, érzelmi, morális gondozás.
- Az intézménynek családias környezetet és légkört, szeretetet és törődést kell sugároznia.
- Az idősök érdeklődésének, képességeinek, készségeinek, állapotának legmegfelelőbb foglalkoztatási formák biztosításával törekszünk arra, hogy ne csupán a fizikai erőnlétre, hanem a szellemi és érzelmi képességek megőrzésére is lehetőség nyíljon.
- Az emberi élet végtelenül értékes, ezért az élet utolsó pillanatában is a haldokló mellett kell lenni. Az intézmény törekszik a hospice szellemiségű ápolás, gondozás megvalósítására.

A bentlakásos ellátás ellátotti létszámának alakulása:

A 2023. évben a bentlakásos ellátás férőhelyen 54725 gondozási napon átlagosan 149,93 fő, szakvélemény alapján a demencia kórkép súlyos fokozatában szenvedő lakók esetében 36779 gondozási napon, átlagosan 100 fő gondozása történt meg, a férőhely kihasználtsága 99,95%-os volt. 2023-ban 38 fő új lakó költözött be. Otthonából érkezett 34 fő, kórházi ellátásból 4 fő. Ebben az évben 1 fő távozott, illetve 38 fő halálozott el. A halálozás magas száma mutatja, hogy ellátottak halmozottan beteg, illetve idős emberek, átlagos életkoruk 84-92 év volt.

A szolgáltatás iránt felmerülő igények:

Évek óta megfigyelhető tendencia a várakozók igen magas létszáma. Az intézmény „ár-érték aránya” továbbra is kedvező, ha elemezzük az országban, és annak közelében található intézmények térítési díjait. Az intézmény továbbra is vonzó maradt a város és környéke idős lakói körében.

2023. decemberében az idősök otthonába várakozók száma 112 fő volt. A régebbi kérelmezők nyilvántartott anyagainak áttekintése folyamatos, a kérelmek felülvizsgálata és azok megújítása is évente történik. A bekerülni váró idős emberek főként családban élnek, de a család már nem tudja otthonában ápolni, mivel mind az anyagi, mind a fizikai erőforrásaik kimerültek.

Társadalmunk előregedő tendenciát mutat, ami a településünkre is jellemző, és ez igaz az intézményben élőkre is. A lakók jelentős része 80 év feletti. A nemek közötti megoszlás arányait tekintve az előző évihez hasonlóan alakult, melyben továbbra is igen magas a nők aránya.

A fenti értékek alapján a korábbi évek felméréseihez viszonyítva megállapítható, hogy 2023-ban is erősen eltolódott az ápolásra és teljes ellátásra szoruló ellátottak aránya, továbbá a felügyeleti és az egészségügyi ellátási igény is emelkedett.

Demens betegek ellátása:

Minden társadalomban komoly kihívás, nehézség és súlyos probléma a demenciával élők növekvő száma. Az intézményben a demens betegek ápolása-gondozása speciális szakmai hozzáértést kíván az ápoló, gondozó és mentálhigiénés szakemberektől. A demencia az emlékezet olyan mértékű hanyatlása, mely ellehetetleníti a mindennapi önálló életvitelt. A környezetben történő tájékozódás időben és térben beszűkül, az érzelmi kontroll csökkenése miatt változások következnek be a társas kapcsolatokban.

Alapvető célunk, és feladatunk, hogy a demenciával küzdő idős ember szellemi leépülése során életminőségét megőrizve, jó közérzettel élje életét.

A teljes körű, komplex ellátás folyamatai:

▪ Gondozási terv

A gondozási terv egyénre szabottan határozza meg az ellátásban részesülő állapotának megfelelő gondozási, ápolási, fejlesztési feladatokat, illetve azok megvalósításának módszereit. A gondozási terv kidolgozásában az ellátásban részesülő személlyel közvetlenül foglalkozó szakemberek vesznek részt. Az ellátásban részesülő személlyel közvetlenül foglalkozó szakember folyamatosan figyelemmel kíséri és elősegíti az egyéni gondozási tervben meghatározottak érvényesülését. Az egyéni gondozási tervet kidolgozó munkacsoport évente - jelentős állapotváltozás esetén annak bekövetkeztekor - átfogóan értékeli az elért eredményeket, és ennek figyelembevételével módosítja az egyéni gondozási tervet.

▪ Ápolási dokumentáció

Ha az ellátásban részesülő személy állapota miatt ápolásra is szorul, az egyéni gondozási terv részeként ápolási tervet kell készíteni. Az ápolási terv az ápolási feladatok dokumentációja, amely az ápolásra szoruló személy állapotának javítására vonatkozó feladatokat, illetve az alkalmazható technikákat tartalmazza. Az ápolási dokumentáció része lehet még a folyadéklap és a dekurzus-lap. Ezek pontos és szakszerű vezetése jelzés értékű lehet a beteg

állapotának megítélésében. Akut megbetegedés esetén, valamint valamennyi, az ápolási részlegen ellátott lakó vonatkozásában határozott, vagy határozatlan idejű ápolási tervet is kell készíteni a gondozási terv részeként. A különböző ápolási tevékenységeket az orvos írásbeli utasításai alapozzák meg, amelyek az ápolási dekurzus-lapon kerülnek dokumentálásra. Lényeges még a szakmai dokumentáció, ami az egészségügyi dokumentációt, eseménynaplót, gyógyszerelő füzetet, és gyógyszernyilvántartást jelenti.

- Ruházat, textília

Az ellátást igénybe vevő a bentlakásos intézményben saját ruházatát és textíliáját használja. Ha a lakó megfelelő mennyiségű és minőségű saját ruházattal nem rendelkezik az intézmény szükség szerint biztosítja annak pótlását.

A ruházat tisztításáról az intézmény a házirendben meghatározott módon gondoskodik.

A személyi higiéné részeként az intézmény nagy hangsúlyt fektet a ruházat rendezettségére és tisztaságára. Az ágynemű cseréje kéthetente, vagy szükség szerint gyakrabban is megtörténik.

- Ápolás

Az intézmény a szociális szakellátás mellett egészségügyi tevékenységre szóló működési engedély birtokában szakápolást is biztosít.

Az intézményben az egészségügyi ellátás a gyógyító-megelőző ellátás alapelvéből indul ki, mely szerint a megelőzés és gyógyítás fogalma egymástól nem választható szét. Az egészségügyi ellátás célja, feladata az egészségmegőrzés, az egészség védelme, a megbetegedés megelőzése, a már kialakult betegségek korai felismerése és gyógyítása, az állapotromlás megakadályozása, a gyógyíthatatlan beteg panaszainak enyhítése.

Új lakó felvételekor vagy egyes gyógyszerek szedése esetén rutin laborvizsgálatok elvégzésére kerül sor, valamint a cukorbetegség rendszeres VC (vércukor) és vizeletvizsgálata is megtörténik. Heti egy alkalommal minden lakónak vérnyomást, havonta egy alkalommal testsúlyt mérnek.

Nagy hangsúlyt fektetünk a személyi higiéné biztosítására; gyógyszerelés; az étkeztetésben, a folyadékpótlásban, a hely- és helyzetváltoztatásban, valamint a kontinenciában való segítségnyújtás. A decubitus, azaz nyomási fekélyek ellátása is nagy kihívás a tartósan ágyban fekvő lakók esetében. A személyi higiéné részeként a körömvágás és borotválást hetente a gondozó végzi az intézményben.

Mentálhigiénés feladatok, foglalkoztatás

A mentálhigiénés gondozás elsősorban a lelki egészségnek a megőrzése, fenntartása, amely lehetővé teszi, hogy az idős ember elfogadja állapotát, alkalmazkodni tudjon az új megváltozott helyzetéhez.

Ha csak az alapvető szükségletek elégülnek ki, akkor egy idő után az idős ember magányos lesz, és a lelki élettere beszűkül. A reménytelennek tűnő helyzetben is meg kell találni az élet értelmét, itt nagyon fontos szerepe van intézményünkben a mentálhigiénés csoportnak, hogy segítsen megtalálni az idős embernek, ha elakadása van. Az életkor, az élethelyzet, az egészségügyi, fizikai és mentális állapot figyelembevétele mellett segítséget nyújtanak a fizikai, mentális, egészségügyi, szociális és lakókörnyezeti szükségletek kielégítéséhez.

Egyre nagyobb szükség mutatkozik az egyéni igényekre épülő szellemi és fizikai aktivitást segítő foglalkoztatásra, melynek a napi/heti programok kialakításakor is igyekszik az intézmény eleget tenni.

A lakók egyre gyengülő egészségi állapotuk miatt a városi rendezvényeken, külső helyszínre szervezett programokon kevese tudnak megjelenni, ezért törekedni kell arra, hogy lehetőleg minél több program kerüljön be az intézmény falai közé.

Heti program alapján szervezett foglalkozásokon vehetnek részt a lakóink. Zenés torna, játékos, kreatív foglalkozások, vetélkedők színesítik a mindennapjaikat. A tervezés során figyelembe vesszük, hogy a meglévő hobbikat, érdeklődési köröket erősítsük, ugyanakkor mindél több programmal szélesítsük a palettát, hogy egy igazán vonzó közösséggé váljunk. Ahol kliens-centrikus az ellátás, ahol figyelnek az igényekre, van lelkesedés és minidig valami újdonságot is tudunk nyújtani számukra.

A foglalkozások önkéntesek. Minden nap egy mozgásos tevékenységet iktatunk be a napirendjükbe. A fizikai aktivitást segítő szabadidős tevékenységek körébe bekerült a senior örömtánc. Havonta élő zenével kedveskedtünk lakóinknak, illetve többen vettek részt a „Csalogány dalkör” heti egy alkalommal tartott próbáin.

Állandó rendezvényeinket, programjainkat minden évben megtartjuk (Farsang, Idősek Hónapja, Adventi készülődés, Karácsonyi műsor, Múzeumlátogatás, könyvtárlátogatás, Egészségügyi előadások, lelki egészségvédő beszélgetéssel egybekötve, Névnapijüket, születésnapjukat ünneplők köszöntése).

III. Összegzés

A 2023-as évben az intézményünk minden dolgozója törekedett a magas színvonalú szakmai munkára. Ellátottjaink, hozzátartozóik elégedettsége megerősítettek minket abban, hogy eredményes a működésünk.

A fentiekben leírtak alapján elmondható, hogy minden szakfeladat a törvényi előírásoknak megfelelően igyekezett az ellátottak igényeit kielégíteni.

A feladataink elvégzéséhez a feltételek adottak voltak. A személyi létszám bővítése, tárgyi eszközök korszerűsítése előttünk álló feladat.

Továbbra is folytatjuk az eddig megkezdett szakmai munka fejlesztését és hatékonyságát célzó belső szakmai ellenőrzést, amit az intézményvezető végez.

A szakmai vezetők összehangolt irányítása biztonságot nyújtott minden munkatársnak, ráláttunk egymás szakmai munkájára, ami az információáramlásban, a tájékoztatásban nagy szerepet kapott.

Barcs, 2024. 08.29.

László Marianna
László Marianna
intézményvezető

